

1. Közvetítés 1

În India săgyé on miliard dă aminy. Dă în lume áztá farcsé máré gînd äj lukru dă kupij. Kupiji lukră lá kăs, vinyé pã uljicã, sã lukră hungyé fásé mînkáré. Áise, in lume áztá lukră máj mulc kupij sé scsijé 12,6 million, dá pacseé fi kit 60-115 million sã lukră. Lukru dă kupij, pã mult siljéd cînyé.

Lukru dă kupij nu ázsutã szã vijé áfárã dă în szãrsijé, dá sã máj bénýé punýé în szãrsijé. Mult siljéd átitá dãtaré áré, kit pã kupiji mád ä 5-6 dă äj ljé dă pã lukru. Pãntu kã mulcîns ásá, sã mult kupij jescsé káré lukrã, lesznyik äsz, pucîn bány kápãtã, pãntu áztá siljédi máj mult kupilás mînä în lukru sã nu în iskulã.

Áztá lesznyik lukru, lu gãzdás áje zîsé kit szã nu gyejé bány pã gépurj, dá nyis pã nyimiká, kã ásá äj lu gãzdás máj bénýé. Máj mult bány ljé rãmînyé.

În India, Pakisztán sã în Nepál lukrã máj mult kupij pã rît, în gárd. În lume áztál u kupij 70% lukrã ku pãmînt sã nu ljé äppãrã. Nyis kiszkinyo nu áré lá guã kînd áfelá rãszãpescsé pã pãmînt dă sé máré bicsisug pacseé szã kápicsé.

Jescsé máj mik sã o cãrã máj máré lok dă lukru, hungyé dáje lukrã kupij, kã jé szã lászã sã ákár kînd pacseé szã pujé pã jé pã uljicã. Farcsé lesznyik äsz dánu. Áztá milc scsijé kã ásá äj dá nu pacseé szã fákã nyimiká.

2. Közvetítés 2

Van egy kertem nem messze onnan, ahol lakom. Minden héten megyek oda a férjemmel egy vagy két napra. Most van kész a ház egy éve. Sok munka van még, mert minden az udvaron van (minden van az udvaron): fák, deszkák, kövek és még más (még mi). És ugye nekem van egy kertem is, ahol minden van. Ott is sokat kell, hogy dolgozzak. Igaz új a ház, de azért ott is kell, bent rendet csinálnom. Ez ugye nem is lenne baj, de nagy gondunk van most. Mindig (folyton) esik és esik. Annyi (akkora) víz van az udvaron, hogy nem bírunk elmenni a házig. Na, gondolhatod mekkora a szomorúságom ez miatt. Lenne egy kevés valamim a kertben, nem kellene vennem a piacon, de ez a sok víz elvitt mindent. Anyukám mondta valamikor: ember gondol, Isten befejez (ember tervez, Isten végez). Nagy gond ez, de még nagyobb baj ez Magyarországon. Láthattad, mit csinál a víz. Az embereket máshova kellett vinni a házukból (ki kellett költöztetni). Elvitt a víz mindent, amiért egész életükben dolgozta. Akár idősek voltak akár fiatalok, mind sírtak. Aki a folyó szélén lakott, mind így járt. Nagyon szomorkodtam (bánatos voltam, szívfájdalmam) értük. De azért azt jó volt látnom, hogy sok ember segített nekik. Azok is, akik nem laktak ott, elmentek, hogy tegyenek a zsákokba homokot és a töltés mellé rakták. Én úgy segítettem, hogy felhívtam a számot és az a pénz hozzájuk (nekik) ment. Nem tud az ember mit csinálni. A víz nagy ember (úr). De gondolom, hogy nem csak az emberek segítenek azoknak, akik lakás (ház) nélkül maradtak. Nekem azért jobb, mert ahol lakom nincs víz, csak eső. Amikor ezt olvasod, talán már nem lesz ez a baj (nem lesz ilyen baj).

3. Íráskészség

I.

Drágă Miră!

Ăm kăpătăt kărcsije-c. Farcse bényé ăm kágyé, kă ásá véz, kă jo bényé scsu băjsescsé. Mult m-ám tiridit ku ljimbă áztá sã ro drág mij szã szfătăjăszk szã szkrju pã ljimbă áztá. Odátã darã sã oj înviszá pã ljimbă dă băjás. Bágă numá számá, kă sã tu ásá vij pãcî, dákã nu vij lãszã pã ljimbác pã karé áku învéc. Nu-j usuré dákã om ált ljimbă áré dăgînd szã scsijé. Mult trãbujé szã în vecé, mult dobã trãbujé ku ljimbă szã tiridászkã. Pisép jo kă tu csinijéscs, dá pacsé fi áltfelurj ár trãbujé szã învéc. Pacsé fi kă miscsérud nu ăj bun. Pacsé fi kit tot numá o vorbã ár trãbujj szã învéc, dăpã áje máj uná sã máj uná. Kînd má o vorbã ăj învácát sã bényé scsij átunse ár trãbujj pã hájlántã szã învác. Jo ásá ăm fãkut. Ku áje mã ăm pusz zszos sã dákã sã gymnyácã ăm scsut átunse ăm mérsz pã hájlántã vorbã. Însárkã, pacsé fi ásá sã cijé usuré o fi. Sinyé-sinyé ált kum învácã. Mijé ásá m-o foszt bényé. Jescsé sinyé merzsé întri áje lumé, hungyé ásá szfătăjescsé csár. Mulc zîsé, kă farcsé bényé pacsé szã învácã ásá. Áj pucse szã szkrij kărcsijé pã ljimbă áje. Sã bényé ár fi mult szã szfătăjéscs ku álci pã ljimbă. Nu mij frikã, vij scsi sã tu nu pã mult dobã!

Sz-m szkrij dákã ăj sirkát pã kárdéjvã.

Sz-áj nurok!

2010.10.

Urtákã-c: Ilonã

Vagy:

II.

Drágă Miră!

Ăm kăpătăt kărcsije-c dă formã. Firej szănãtaszã!

Dákã vij áve máj mult dobã, sz-m szkrij pã hungyé ác foszt, sé ác vãzut, séfel mînkaré ác mînkát, sã dákã ác fãkut, sã formé sz-m mij.

Sã noj ony merzsé pã hugyunyãlã, dá inkã nu scsu kum o fi. Bãrbátum lãngã ápã ár áve dăgînd szã mirzsény, dá jo nu, kă scsij kã bicságã misz dă ápã.

Jo áje ás áve dăgînd, szã mirzsény în kászányi ku kárd, sã ákulo ny-ány hugyunyi máj bényé, kă dãnu nyis bány nu ávény átítã. Ákulo jo ás fásé mînkaré în tatã zî, pã hudvár, áfãrã. Átunse nyé ány punye zszos kînd noj ány gãngyi, ákár dă szãrá, ákár dă zuã. Ku kãrunyi ány mirzse, kutotu înkepé în kár. Nyis ápã nu-j dăpãrcsé dă noj, dá ákulo mijé nu ár trãbujé szã mérg. Jo ásá ás gãngyi, dá pacsé fi, kă áje o fi sé bãrbátum áré dăgînd. Jãl farcsé plásé ápã. Tatã zî ákulo ár fi. Pãntu áztã pacsé fi, kã lá ápã ony merzsé. Nu ár fi báj, kã mã lãszã szã sãd dãszup ljémn, în árit. Scsijé kã nu mij sudã kã jãl în ápã ăj. Ăm ádusé péscs fripc dãszup ljémn sã beré, sã jo mãnînk, bja sã umãr. Pacsé fi ásá o fi.

Sz-m szkrij repé!

Dimizo ku voj!

2010.10.

Gurucã: Ilonã

4. Olvasáskészség

1. Miért jártak a beások az idős cigányemberhez? (5 pont)

Ha valamit nem tudtak(1), segítség kellett (1), álomfejtésért (2), igazságtételért(1).

2. Milyen szertartás volt, amikor valaki ellopta a fát? (6 pont)

Kiterített egy kendőt (2) és ráakott egy (fakeresztet) keresztet (2), ami fából (2) volt.

3. Mire kellett Jánosnak a pénz, amit a fáért kapott? (2 pont)

Temetésre (2) adta.

4. Az asszony miért akart szebb lenni és miért a cigányasszony? (4 pont)

Az asszony azért, mert tetszett neki egy fiatalabb férfi (2).
A cigányasszony azért, mert el akarta hagyni a férje (2).

5. Miért segített, illetve nem segített az idős cigány? (8 pont)

Az asszonynak azért segített, mert ők nem tartják (figyelnek) annyira fontosnak Istent (2).

A cigányasszonynak azért nem segített, mert ők Isten népe, és úgy kell élniük, ahogy ő teremtette őket (2). Nem tesz rájuk több terhet, mint amit elbírnak (4).

